



Onderwerp

Beheervisie Stadsbosjes Nijmegen

Opsteller	Ton Verhoeven	Behandeldatum	15 november 2022
Programma	Openbare ruimte	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	C. Daemen		

Advies

1. De Beheervisie Stadsbosjes Nijmegen vast te stellen, waarin we beschrijven hoe we in de komende tien jaar de stadsbosjes gaan beheren.
2. De brief aan de raad over de Beheervisie Stadsbosjes Nijmegen vast te stellen.

Aanleiding

In Nijmegen hebben we een twintigtal stadsbosjes verspreid over de stad. Dit zijn de kleinere bosjes in tegenstelling tot de grote bosgebieden als Heumensoord of Mariënbosch. Vaak zijn het oude relictten van een groter bosgebied of delen van een oud landgoed en ze hebben daardoor naast een ecologische, ook een grote cultuurhistorische waarde.

Tot nu toe hadden we voor elk stadsbosje (een term afkomstig van IVN Rijk van Nijmegen) een beheerplan dat met enige regelmaat geactualiseerd moest worden. We hebben nu een overkoepelende beheervisie voor alle stadsbosjes opgesteld, wat in nauwe samenwerking met de stad tot stand is gekomen. In dit plan is voor elk stadsbosje nog een maatwerkparagraaf opgenomen, omdat veel stadsbosjes (al lange tijd) (deels) beheerd worden door de bewoners en anderzijds omdat de stadsbosjes ook weer verschillend zijn.

Beoogde impact

De Beheervisie Stadsbosjes Nijmegen is afgestemd op onze ambities uit de doelenboom: *We zijn een aantrekkelijke stad om te wonen, met goede werklocaties, openbare ruimtes en voorzieningen en We hebben een groene, gezonde en vitale omgeving om in te wonen, te werken en te recreëren.*

Door één beheervisie voor alle stadsbosjes op te stellen ontstaat er een eenduidiger beheer en brengen we ook in één overzicht de waarden van alle stadsbosjes in beeld. We bedienen hiermee zowel de bewonersgroepen, door hun inzet en wensen te beschrijven, en voorzien natuurorganisaties, zoals IVN Rijk van Nijmegen, van betere informatie. Tot slot sluit deze beheervisie goed aan bij de Biodiversiteitsagenda Nijmegen die nu opgesteld wordt.

Argumenten

1.1 De Beheervisie Stadsbosjes sluit aan bij de wensen van de stad.

Vele stadsbosjes worden al tientallen jaren onderhouden door bewonersgroepen. Voorbeelden daarvan zijn het Javabosje, het Patersbosje en het Limosbosje. Tot nu toe werd voor elk stadsbosje een apart beheerplan opgesteld. Voor elk stadsbosje vond ook een apart participatieproces plaats. Maar een overzicht ontbrak en bewonersgroepen wisten weinig af van elkaars beheer. Door nu één Beheervisie Stadsbosjes te maken hebben we een gezamenlijk proces van participatie doorlopen wat zeer op prijs werd gesteld. Daarnaast is er tijdens aparte veldbezoeken per bosje voldoende gelegenheid geweest om specifieke wensen in te brengen. Tegelijkertijd hebben we samen met de bewoners ook één lijn kunnen brengen in het onderhoud.

Collegevoorstel

1.2 De Beheervisie Stadsbosjes sluit aan bij de wensen van IVN Rijk van Nijmegen.

Het IVN Rijk van Nijmegen zet zich al tientallen jaren in voor het behoud en beheer van de stadsbosjes in Nijmegen. Voor een vrijwilligersclub als het IVN betekende dat veel werk, omdat de visie maar deels en versnipperd was opgenomen in beheerplannen per bosje. Het IVN Rijk van Nijmegen had dus geen overzicht en stelde terecht veel vragen aan de gemeente over het onderhoud of trok aan de bel bij mogelijke bedreigingen van de biodiversiteit. Door een groot deel van de beheervisie algemeen geldend te maken voor alle stadsbosjes is duidelijkheid gecreëerd over het beheer en is ook aandacht geschonken aan behoud en herstel van de biodiversiteit in de stadsbosjes. Ook geeft de beheervisie handvaten voor de eigen rol van het IVN bij deze stadsbosjes op het gebied van voorlichting en educatieve projecten.

1.3 De Beheervisie Stadsbosjes sluit aan bij de Biodiversiteitsagenda Nijmegen.

De Biodiversiteitsagenda Nijmegen, die we nog aan het opstellen zijn, heeft enerzijds het doel van soortenbescherming en anderzijds het doel om de bestaande groengebieden (parken, natuurterreinen en bossen) met elkaar te verbinden, zodat er één ecologische Hoofdgroenstructuur ontstaat. Vele stadsbosjes zijn als Natuurparel benoemd vanwege hun grote soortenrijkdom. We willen die biodiversiteit in de stad behouden en versterken en deze beheervisie Stadsbosjes is daarvoor een goede onderlegger. In de Beheervisie Stadsbosjes zijn ook een aantal nieuwe stadsbosjes opgenomen (met name in Nijmegen-Noord). Ook deze hebben een directe link met de Biodiversiteitsagenda.

Kanttekeningen

1.1 De Beheervisie Stadsbosjes is niet opgesteld voor het beheer van de grotere bossen en beschrijft alleen het beheer en onderhoud van de kleinere bosgebieden in de stad.

Het grootste stadsbosje is het Driehuizerbos, wat eigenlijk bij Heumensoord hoorde, maar in eigen beheer is gebleven. Het bosgebied Heumensoord is in beheer van Natuurmonumenten, die in 2020 een eigen beheervisie voor al hun natuurgebieden tussen Nijmegen en Mook hebben opgesteld. De gemeente Nijmegen heeft ook nog de bossen van Westermeerwijk en Vier Perken (op grondgebied gemeente Berg en dal) en Mariënbosch in beheer.

1.2 De Beheervisie Stadsbosjes is een beheerplan met als doel het beheer (hoe regelen we het gebruik van de bosjes) en het onderhoud (welke maatregelen nemen we) aan te sturen.

Het is geen beleidsplan met ruimtelijke impact. Het kader voor de biodiversiteitsbescherming komt in de Biodiversiteitsagenda te staan. Het kader voor het gebruik van de bosjes door de bewoners is het Beleidsplan “Geef ze de Openbare Ruimte”.

Financiën

De Beheervisie Stadsbosjes bevat een financieel hoofdstuk, waarin een overzicht wordt gegeven van de benodigde financiën voor de komende tien jaar. Het budget daarvoor is aanwezig bij de afdeling Stadsbeheer en toereikend.

Collegevoorstel**Vervolg**

Zodra deze beheervisie is vastgesteld wordt samen met de betrokken partijen (IVN en de bewonersgroepen) de verdere uitwerking en het maatwerk besproken. Het benodigde beheer en onderhoud door de gemeente wordt conform dit bosbeheerplan uitgevoerd.

Bijlage(n)

Beheervisie Stadsbosjes Nijmegen